

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 25

Eesti topograafia andmekogu asutamine ja andmekogu pidamise põhimäärus

Vastu võetud 05.12.2013 nr 171
[RT I, 06.12.2013, 7](#)
jõustumine 09.12.2013

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
04.01.2018	RT I, 09.01.2018, 9	01.02.2018
09.06.2022	RT I, 16.06.2022, 1	19.06.2022
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 1	08.07.2023

Määrus kehtestatakse [ruumiandmete seaduse](#) § 67 lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Andmekogu asutamine ja ametlik nimetus

(1) Määrusega asutatakse riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu „Eesti topograafia andmekogu” (edaspidi *andmekogu*) ja kehtestatakse andmekogu pidamise põhimäärus. Andmekogu lühinimetus on ETAK.

(2) Andmekogu ingliskeelne nimetus on „Estonian Topographic Database”.

§ 2. Andmekogu vastutav töötleja

(1) Andmekogu vastutav töötleja on Maa-amet (edaspidi *vastutav töötleja*).

(2) Andmekogu vastutava töötleja ülesanded on järgmised:

- 1) tagab andmekogu pidamise õigusaktides sätestatud nõuete järgi;
- 2) tagab andmekogu arendamise, haldamise ja pidamise finantseerimise;
- 3) arendab andmekogu;
- 4) töötleb ja väljastab andmeid;
- 5) määrab andmekogu käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks andmekogu turvanõuded;
- 6) tagab andmekogu andmetega seotud kasutajatoe;
- 7) informeerib volitatud töötlejat aegsasti kavandatavatest muudatustest andmekogu pidamisel;
- 8) teeb oma pädevuse piires järelevalvet andmekogu pidamise üle.

[[RT I, 09.01.2018, 9](#)- jõust. 01.02.2018]

§ 2¹. Andmekogu volitatud töötleja

(1) Andmekogu volitatud töötleja on Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus (edaspidi *volitatud töötleja*).

(2) Volitatud töötleja ülesanded on järgmised:

- 1) korraldab andmekogu majutamist ja infotehnoloogilist haldamist;
- 2) kasutab andmekogu arendamiseks ja haldamiseks eraldatud vahendeid sihipäraselt ja tõhusalt;
- 3) teeb andmekogu vastutavale töötlejale ettepanekuid andmekogu arendamiseks;

- 4) korraldab andmekogu infrastruktuuri hankimist või rentimist ning arendustööde tehnilise teostuse vastutava töötleja määratud ulatuses;
 - 5) rakendab meetmeid andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse nõuete tagamiseks ning korraldab andmekogu varukoopiate tegemise;
 - 6) võtab andmete turvalisuse tagamiseks kasutusele andmekogu turvanõuetele vastavad organisatsioonilised, füüsilised ja infotehnoloogilised turvameetmed ning rakendab neid järjepidevalt;
 - 7) korraldab infosüsteemi kantud andmete säilitamise kehtestatud nõuete kohaselt;
 - 8) tagab andmekogu infotehnoloogilise kasutajatoe;
 - 9) informeerib vastutavat töötlejat takistustest ja probleemidest andmekoguga seotud kohustuste täitmisel.
- [RT I, 09.01.2018, 9- jõust. 01.02.2018]

§ 3. Andmekogu pidamise eesmärk

(1) Andmekogu pidamise eesmärk on üldist tähtsust omavate topograafiliste nähtuste (edaspidi *topograafilised nähtused*) andmete hõive ruumiandmete seaduse § 4 lõike 2 tähenduses, nende andmete alusel kaartide koostamine ja säilitamine ning kättesaadavuse tagamine.

(2) Andmekogu andmed on ruumiandmete infrastruktuuri põhikomponendid. Andmekogus hallatavad andmed on ruumiandmed (edaspidi *andmed*).

2. peatükk Andmekogu ülesehitus ja andmete kaitse

§ 4. Andmekogu ülesehitus

(1) Andmekogu peetakse ühetasandilise andmekoguna ja andmete töötlemisel kasutatakse digitaalset andmetöötlust.

(2) Andmekogu koosneb alusdokumentide andmebaasist, topoandmete andmebaasist ja kaartidest.

(3) Alusdokumentide andmebaasis säilitatakse dokumente, mis on aluseks andmekogu andmete loomisel, muutmisel ja kustutamisel.

(4) Topoandmete andmebaasis hallatakse topograafiliste nähtuste andmeid ning andmeid, mis on vajalikud topograafiliste nähtuste andmete ajakohastamiseks ja andmekogudega koostalitlusvõime tagamiseks. Topograafiliste nähtuste andmed on rasterkujul ortofotod, vektor- ja rasterkujul kõrgusandmed ning topograafiliste nähtuste ruumiobjektide vektorkujul andmed.

(5) Topoandmete andmebaasi andmete alusel koostatakse andmekogus ruumiandmete seaduse § 70 lõikes 1 nimetatud topograafilisi kaarte.

§ 5. Andmekogus sisalduvate andmete kaitse

(1) Andmekogus sisalduvate andmete käideldavuse, tervikluse ja konfidentsiaalsuse tagamiseks rakendatakse asjakohaseid organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnoloogilisi turvameetmeid.

(2) Andmekogus sisalduvate andmete turvaklass on K1T2S1. Andmekogu turbeaste on keskmine (M).

3. peatükk Andmekogusse kantavad andmed ja andmete töötlemine

§ 6. Andmeandjad

Andmekogusse andmeandjad on:

- 1) vastutav töötleja, tema enda korraldatud topograafiliste nähtuste andmete hõive ulatuses;
- 2) teabevaldaja, andmekogu vastutava töötlejaga kokkulepitud andmevahetuse ulatuses, koostalitlusvõime tagamiseks.

§ 7. Andmekogusse kantavate andmete alusdokumendid

(1) Andmekogusse andmete kandmise, muutmise ja kustutamise alusdokumendid on:

- 1) aeropildistamise ja laserskaneerimise teel saadud andmed või nende tuletised, sealhulgas ortofotod;
- 2) teabevaldajate poolt andmevahetuse käigus edastatud andmed;
- 3) vastutava töötleja tehtud mõõdistuste andmed;
- 4) muude vaatluste ja mõõdistamiste tulemusel, sealhulgas avalikest andmebaasidest ja muudest allikatest saadud andmed.

(2) Ortofotode, kõrgusandmete ja topograafiliste nähtuste ruumiobjektide ruumikujude andmekogusse kandmiseks ning muutmiseks kasutatakse lõike 1 punktides 1–3 nimetatud alusdokumente.

(3) Lõike 1 punktides 1–3 nimetatud alusdokumendid kantakse andmekogu alusdokumentide andmebaasi.

(4) Alusdokumentide kohta kogutakse järgmisi metaandmeid:

- 1) andmeandja nimi;
- 2) alusdokumendi identifikaator;
- 3) alusdokumendi nimetus;
- 4) alusdokumendi tüüp;
- 5) alusdokumendi andmekogusse laekumise aeg;
- 6) alusdokumendi ruumiobjekti asukoha täpsusklass;
- 7) alusdokumendi ruumiobjekti kõrguse täpsusklass.

§ 8. Topoandmete andmebaasi kantavad andmed

(1) Andmekogusse kantakse ruumiandmete seaduse § 66 lõike 4 alusel kehtestatud korras nimetatud topograafiliste nähtuste andmed ning andmed, mis kirjeldavad nende nähtuste sisu, suhteid ja konteksti.

(2) Topoandmete andmebaasi kantakse järgmised topograafiliste nähtuste ruumiobjektid ja neid iseloomustavad andmed:

- 1) kivi – kivi tüüp, kaitsealuse üksiku kivi kõrgus, riiklikust kohanimeregistrist kivi nimi ja nimeobjekti identifikaator, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number ja Eesti looduse infosüsteemist kaitstava loodusobjekti registrikood;
[RT I, 16.06.2022, 1- jõust. 19.06.2022]
- 2) nõlv – nõlva tüüp, kaldaastangu eristamiseks vajalik märke, riiklikust kohanimeregistrist nimi ja nimeobjekti identifikaator;
- 3) pinnavorm – pinnavormi tüüp, riiklikust kohanimeregistrist nimi ja nimeobjekti identifikaator, Eesti looduse infosüsteemist kaitstava loodusobjekti ja karsti registrikood ning kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number;
[RT I, 16.06.2022, 1- jõust. 19.06.2022]
- 4) õu – õue tüüp ja tootmisõue erijuhte näitav kasutus;
- 5) haritav maa – haritava maa tüüp ja märke puittaimestiku olemasolu kohta;
- 6) lage – lageda tüüp;
- 7) puittaimestik – puittaimestiku tüüp, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number, Eesti looduse infosüsteemist kaitsealuse loodusobjekti registrikood ja riiklikust kohanimeregistrist kaitsealuse puittaimede nimi ja nimeobjekti identifikaator;
[RT I, 16.06.2022, 1- jõust. 19.06.2022]
- 8) märgala – märgala tüüp ja märke puittaimestiku olemasolu kohta;
- 9) turbaväli – turbavälja tüüp;
- 10) muu kõlvik – kasutusviisi näitav tüüp, riiklikust kohanimeregistrist nimeobjekti identifikaator ja nimi ning kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number;
- 11) elektriliin – elektriliini nimipinge;
- 12) tehnopaigaldis – tehnopaigaldise tüüp;
- 13) torujuhe;
- 14) seisuveekogu – seisuveekogu tüüp Eesti looduse infosüsteemi või andmekogu klassifikatsiooni alusel, Eesti looduse infosüsteemist registrikood ning riiklikust kohanimeregistrist seisuveekogu nimi ja nimeobjekti identifikaator;
[RT I, 16.06.2022, 1- jõust. 19.06.2022]
- 15) vooluveekogu – riiklikust kohanimeregistrist vooluveekogu nimi ja nimeobjekti identifikaator, Eesti looduse infosüsteemist registrikood, maaparandussüsteemide registrist maaparandussüsteemi kood, vooluveekogu tüüp Eesti looduse infosüsteemi või andmekogu klassifikatsiooni alusel, võrgustikobjektidel asukoha tüüp, laius ja staatus;
[RT I, 16.06.2022, 1- jõust. 19.06.2022]
- 16) meri;
- 17) kaldajoon – kaldajoon tüüp, kalda veekogu tüüp ja Eesti maismaa kontuuri eristamiseks vajalik märke;
- 18) hüdrotehniline rajatis – rajatise tüüp;
- 19) truup – truubi tüüp;
- 20) hoone – hoone tüüp, aadressiandmete süsteemi infosüsteemist lähiaadress ja identifikaator, riiklikust ehitisregistrist identifikaator ning kohaliku omavalitsuse andmekogust ruumiobjekti identifikaator;
- 21) kõrgrajatis – kõrgrajatise tüüp, kõrgus, ruumilise paiknemise seos hoonega, märke navigatsioonimärgiks olemise kohta, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number ja riiklikust ehitisregistrist registrikood;
- 22) muu rajatis – muu rajatise tüüp, kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number, riiklikust ehitisregistrist registrikood, märke navigatsioonimärgiks olemise kohta ning riiklikust kohanimeregistrist punktobjekti identifikaator ja nimi;
- 23) maa-alune hoone – maa-aluse hoone tüüp, riiklikust ehitisregistrist registrikood ning aadressiandmete süsteemi infosüsteemist lähiaadress ja objekti identifikaator;
- 24) piire – piirde tüüp, märke puittaimede olemasolu kohta piirdel või selle vahetus läheduses ja kultuurimälestiste riiklikust registrist mälestise registri number;

25) tee – tee tüüp, laius, tee kattematerjal, liikluse suunalisus teel, tähtsus, teelõigu algus- ja lõpp-punkti tasand, riiklikust teeregistrist tee number, tee loogilise osa kood, sõidutee kood, riigimaantee tüüp ning riiklikust kohanimeregistrist tee nimi ja nimeobjekti identifikaator;

26) rööbastee – rööbastee tüüp, märges rööbastee kasutatavuse kohta elektrirongidele ning tähtsusklass;

27) siht;

28) liikluskorralduslik rajatis – liikluskorraldusliku rajatise tüüp, informatsioon, kas sõidutakistus on püsiv või avatav, kultuurimälestiste riiklikust registrist silla registreerimise number ning riiklikust kohanimeregistrist identifikaator ja nimetus.

(3) Lõikes 2 nimetatud topograafilise nähtuse ruumiobjekti kohta kantakse topoandmete andmebaasi täiendavalt järgmised andmed:

- 1) ruumiobjekti ruumikuju;
- 2) ruumiobjekti unikaalne identifikaator andmekogus (ETAK identifikaator);
- 3) topograafilise nähtuse kood vastavalt topograafiliste nähtuste klassifikaatorile;
- 4) märkused.

(4) Lõikes 2 nimetatud topograafilise nähtuse ruumiobjekti kohta kantakse topoandmete andmebaasi järgmised metaandmed:

- 1) ruumiobjekti andmete muutmise aeg;
- 2) ruumiobjekti ruumikuju muutmise aeg;
- 3) alusdokumendi identifikaator;
- 4) ruumiobjekti kõrgusväärtuse andmise alusdokumendi identifikaator;
- 5) ruumiobjekti ruumikuju alusdokumendi identifikaator.

(5) Kõrgusandmete kohta kantakse topoandmete andmebaasi järgmised andmed:

- 1) aerolaserskaneerimise punktandmete kolmemõõtmeline koordinaat, klass, intensiivsus ja peegelduse tüüp;
- 2) punktipilvel aerolaserskaneerimise lennukõrgus ja aeg;
- 3) ülejäänud kõrgusandmetel ruumiobjekti ruumikuju, kõrgusväärtus ja alusdokumendi identifikaator.

(6) Ortofoto kohta kantakse topoandmete andmebaasi järgmised andmed:

- 1) ortofoto;
- 2) aeropildistamise aeg;
- 3) piksli suurus maapinnal;
- 4) värviskeem;
- 5) kaardilehe normaalmõõtkava;
- 6) kaardilehe number.

(7) Kaartide koostamisel lähtutakse ruumiandmete seaduse § 70 lõike 3 alusel kehtestatud korrast.

§ 9. Andmekogu andmete õiguslik tähendus

Andmekogu andmetel on informatiivne tähendus, välja arvatud seaduses sätestatud juhtudel.

§ 10. Andmete uuendamine andmekogus

(1) Andmete uuendamise eesmärk on andmekogu andmete vastavusse viimine looduses oleva olukorraga.

(2) Topoandmete andmebaasis uuendatakse andmeid §-s 7 loetletud alusdokumentide alusel.

(3) Andmete uuendamine käesoleva määruse tähenduses on:

- 1) topograafilise nähtuse ruumiobjekti loomine, kustutamine või selle andmete muutmine;
- 2) ortofoto loomine ja olemasoleva ortofoto asendamine uue ortofotoga;
- 3) vektor- ja rasterkujul kõrgusandmete loomine ja olemasolevate kõrgusandmete asendamine uute kõrgusandmetega.

(4) Andmete uuendamisel tekib topoandmete andmebaasi uus kehtiv versioon.

(5) Vastutav töötaja uuendab § 8 lõikes 6 nimetatud andmed andmekogus ühe aasta jooksul pärast alusdokumentide saamist.

(6) Vastutav töötaja uuendab Läänemere, Peipsi järve ja Võrtsjärve kaldajoone andmeid iga kaheksa aasta tagant. Inimtegevuse tagajärjel toimunud olulised kaldajoone muudatused viiakse andmekogusse ühe kuu jooksul pärast teostusjoonise esitamist.

(7) Paragrahvi 4 lõikes 5 nimetatud kaartide uuendamine on vastavate kaartide koostamine koos topoandmete andmebaasis toimunud muudatustega.

(8) Vastutaval töötajal on õigus keelduda alusdokumendi kandmisest andmekogusse ja selle alusel topograafilise nähtuse ruumiobjekti uuendamisest, kui alusdokumendi põhjal pole võimalik täita ruumiandmete seaduse § 66 lõike 4 alusel kehtestatud korra nõudeid.

4. peatükk

Andmekogu andmete kasutusse andmine ja säilitamine

§ 11. Andmete avalikustamine

(1) Topoandmete andmebaasi andmed ja kaardid avalikustatakse vastutava töötleja pakutavate otsingu- ja vaatamisteenuste kaudu.

(2) Vastutav töötleja võib andmekogu andmetest avalikustada nii kehtiva kui ka ajaloolise versiooni.

§ 12. Andmete kasutusse andmine

(1) Andmekogu andmed antakse kasutusse tarkandmetena, digitaalselt või tardkujul kaartide ja plaanidena või ruumiandmekogumitena.

(2) Andmekogu andmete kasutusse andmisel tasuliste andme- ja võrguteenuste kaudu lähtutakse ruumiandmete seaduse § 73 lõike 3 alusel kehtestatud korrast.

(3) Vastutav töötleja peab arvestust andmete kasutusse andmise aja, kasutusse antud andmete koosseisu ja andmete saajate üle.

(4) Teabevaldajale antakse õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingutega pandud kohustuste täitmiseks andmekogu andmed tasuta kasutada.

(5) Vastutav töötleja annab andmekogu andmetest kasutusse kehtiva versiooni või kokkuleppel andmete saajaga mõne ajaloolise versiooni.

§ 13. Andmete säilitamine ja arhiveerimine

(1) Andmete säilitamisel, arhiveerimisel ja hävitamisel lähtutakse arhiiviseadusest, selle alusel antud õigusaktidest ja andmekogu vastutava töötleja kehtestatud korrast.

(2) Andmekogu alusdokumentide andmebaasis säilitatakse andmeid viis aastat, pärast seda need arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

(3) Topoandmete andmebaasis säilitatakse topograafiliste nähtuste vektorkujul ruumiobjektide ajaloolisi versioone 12 aastat, pärast seda need arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

(4) Kõrgusandmete ja ortofotode ajaloolised versioonid arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

(5) Paragrahvi 4 lõikes 5 nimetatud topograafiliste kaartide ajaloolised versioonid arhiveeritakse vastavalt arhiiviseadusele.

5. peatükk Järelevalve, andmekogu pidamise rahastamine ja andmekogu likvideerimine

§ 14. Järelevalve

Järelevalvet andmekogu pidamise seaduslikkuse üle teostavad avaliku teabe seaduse § 53¹ lõikes 1 sätestatud asutus ja andmekaitse järelevalveasutus avaliku teabe seaduses ja isikuandmete kaitse seaduses sätestatud korras.

§ 15. Andmekogu pidamise rahastamine

Andmekogu pidamist rahastatakse riigieelarvest vastutavale ja volitatud töötlejale selleks otstarbeks eraldatud vahenditest.

[RT I, 09.01.2018, 9- jõust. 01.02.2018]

§ 16. Andmekogu likvideerimise kord

(1) Andmekogu likvideerimise otsustab Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul.

[RT I, 05.07.2023, 1- jõust. 08.07.2023]

(2) Andmekogu likvideeritakse kooskõlas arhiiviseadusega ja avaliku teabe seaduse § 43⁹ lõike 1 punkti 6 alusel kehtestatud õigusaktiga.

6. peatükk

Rakendussätted

§ 17. Enne käesoleva määruse jõustumist kogutud andmed

Enne käesoleva määruse jõustumist Maa-ameti kogutud aerofotod, kõrgusandmed, ortofotod ja topograafilised kaardid mõõtkavas 1:10 000 ning Maa-ameti Eesti topograafilises andmekogus olemasolevad topograafilised andmed loetakse andmekogu koosseisu kuuluvaks.

§ 18. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesoleva seadusest välja jäetud.]